

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

283. Meddelelse. August 1939.

B. Vejledninger.

Frøblandinger til Græsmark.

Formaalet med Græsmarkerne er at yde den bedst mulige Sommerernæring for Kvæg og Heste og desuden at støtte Vinterernæringen ved gode Høafgrøder. Betingelsen for at tilfredsstille disse Krav er, at Græsmerkernes Afgrøder under normale Forhold bestaar af en passende Blanding af Bælgplanter og Græsser.

Af en god Græsmark til Afgræsning kræves, at den har en jævn og kraftig Bestand af Bælgplanter med en ret rigelig Indblanding af Græsser, medens en Græsmark til Høslæt kun bør indeholde saa meget Græs, at dette kan give en rimelig Afgrøde, hvis Bælgplanterne svigter, og at Vejringen af Høet ikke bliver for besværlig.

De fleraarige Græsmarker anlægges oftest alene til Græsning, medens Sædskiftets kortvarige Græsmarker i Regelen maa tjene begge Formaal, og Udlæg af Græsmarker til Høslæt alene er sjældnere.

Ved Sammensætningen af Frøblandingen maa der tages Hensyn til den fremtidige Benyttelsesmaade: udelukkende Græsning, blandet Benyttelse eller overvejende Høslæt. Men desuden maa Hensyn tages til Græslejets Varighed, til Jordens Beskaffenhed, den normale Nedbør paa Egnen, til Jordens Afvanding og Reaktionsstilstand og til Mulighed for Sygdomsangreb paa Kløveren, der gør Jorden kløvertræt (Kløveraal).

Angaaende de almindeligst anvendte Græsmarksplanter skal anføres:

Halvsildig Rødkløver anvendes i 1-aarige, 2-aarige og 3—4-aarige Græsmarker. Den yder sit største Udbytte i 1. Aar, men holder i Regelen ret godt i 2. Aar. Den kræver tidlig Afgræsning og rettidig Høslæt for at give god og hurtig Genvækst.

Tidlig Rødkløver anvendes kun i 1—2-aarige Marker og bør kun bruges, hvor der ønskes meget tidlig Brug af Afgrøden eller under tørre Jordbunds- eller Klimaforhold. Den er mindre holdbar i 2. Brugsaar end halvsildig Rødkløver.

Alsikekløver er mindre yderig end Rødkløver, men kan give gode Afgrøder paa kold fugtig Agerjord og paa lav muldrig eller tørveagtig Jord.

Hvidkløver er en varig Bælgplante, der er fortrinlig til Græsning, men lider ved Anvendelse af Marken til Slæt, navnlig ved sen Slæt. Den findes i to Hovedtyper, Morsøtypen og vild engelsk Hvidkløver eller lignende smalbladede Former. Den første Form giver gode Afgrøder i 1.—3. Brugsaar, medens vild engelsk Hvidkløver først giver fuld Afgrøde i 3. Brugsaar og derefter er mere yderig end Morsø-Typen, ligesom den er mere modstandsdygtig mod Hvidkløveraal. Morsø-Typen bruges baade i 2-aarige og fleraarige Marker, medens vild engelsk kun anvendes ved fleraarigt Udlæg.

Kællingetand giver lavere Udbytte end Rødkløver paa sund Jord, men hvor Rødkløveraal optræder, er den en brugbar Erstatning for Rødkløveren.

Sneglebælg kan sammen med Kællingetand anvendes i Stedet for Rødkløver til 1-aarigt Udlæg paa Jord, der ikke er kalktrængende, naar Rødkløveraal optræder.

Rundbælg er anvendelig til 1-aarigt Udlæg paa let, kalkfattig Jord sammen med Kællingetand, hvor Rødkløveren erfaringsmæssigt trives daarligt.

Lucerne er en fortrinlig Bælgplante til Høslæt paa Jord, hvor Afvanding og Kalkning er i Orden. Den taaler Tørke bedre end Kløveren.

Almindelig Rajgræs er et fortrinligt Græs paa alle Jorder baade til Afgræsning og Slæt, dog er det noget usikkert til Høslæt paa moseagtig Jord. Det findes i to Hovedtyper, tidlig og sildig, og den tidlige bør fortrinsvis bruges under Forhold, hvor der ønskes tidlig Foraarsgræsning, medens den sildige bør foretrakkes til fleraarigt Udlæg.

Italiensk Rajgræs er et tidligt, hurtigtvoksende Græs, der er tilbøjeligt til at trykke Kløveren stærkt. Det bør derfor kun anvendes, hvor man ønsker tidlig Græsning i en 1-aarig Mark.

Timothe bør anvendes til alle fleraarige Udlæg. Det er

et varigt Græs, der passer godt sammen med Kløver, men det giver ikke en tilfredsstillende Bund som eneste Græs i Blandingen.

Hundegræs er et yderigt, fleraarigt Græs, der paa lermuldet Jord og ved rigelig Nedbør trykker Kløveren for stærkt, hvorfor det kun bør bruges paa tør Jord eller paa Egne med ringe Nedbør.

Eng-Svingel er et fortrinligt, varigt Græs, der bør bruges i Blandinger til 2—fleraarigt Udlæg, undtagen hvor Vækstkaarene er lidt tørre.

Eng-Rapgræs er et varigt Græs, som benyttes til fleraarigt Udlæg.

Almindelig Rapgræs kan anvendes til Udlæg i Høslætsarealer paa lav, fugtig Jord.

Af alle Kløver- og Græsarter, hvorefter der findes danske Stammer, bør disse foretrækkes, da de i Regelen giver større Udbytte end de udenlandske. (Undtagelse herfra er vild engelsk Hvidkløver).

Paa Grundlag af foreliggende Forsøgsresultater har Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur sammen med de provinsielle Landboforeningers Konsulenter og Græsmarkskonsulenterne udarbejdet omstaaende Forslag til Frøblandinger, som er anvendelige under de angivne Forhold.

Saaning af Kløver- og Græsfrø maa altid ske i vel tilberedt, bekvem og passende fugtig Jord, da de smaa Frø ellers ikke spirer tilfredsstillende. Er Spiringsforholdene mindre gode ved Saaning, bør Udsædsmængderne, som angives, forhøjes skønmæssigt.

Billag findes paa Bagsiden.

Abonnement paa korte Meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur tegner man paa sit eget Postkontor eller hos Postbudet ved at bestille: »Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur«.

Abonnementspris er 1 Kr. om Aaret, Postpenge iberegnet.

